

Пән бойынша оқыту
бағдарламасының (Syllabus)
титулдық парағы

Нысан
ПМУ ҰС Н 7.18.3/37

Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министрлігі

С. Торайғыров атындағы Павлодар мемлекеттік университеті

Гуманитарлық педагогикалық факультеті

Аударма теориясы мен практикасы кафедрасы

050207- Аударма ісі мамандығының студенттеріне арналған

Аудармашы кәсіби қызметінің негіздері

**ПӘНІ БОЙЫНША ОҚЫТУ БАҒДАРЛАМАСЫ
(Syllabus)**

Павлодар

Пән бойынша оқыту
бағдарламасын (Syllabus)
бекіту парағы

Нысан
ПМУ ҰС Н 7.18.3/38

БЕКІТЕМІН

ГП факультетінің деканы

_____ Ж..Т. Сарбалаев

20__ж. «__» _____

Құрастырушы: доцент Г.К.Кенжетаева _____

Аударма теориясы мен практикасы кафедрасы

«5B020700 - Аударма ісі» мамандығының күндізгі оқу нысанының
студенттеріне арналған

Аудармашы кәсіби қызметінің негіздері
пәні бойынша оқыту бағдарламасы (Syllabus)

Бағдарлама 20__ж. «__» _____ бекітілген жұмыс оқу бағдарламасының
негізінде әзірленді.

Кафедра _____ отырысында _____ ұсынылды 20__ж.
«__» _____ № _____ Хаттама

Кафедра меңгерушісі _____ Г. Х. Демесинова
20__ж. «__» _____

ГП факультетінің оқу-әдістемелік кеңесімен мақұлданды
20__ж. «__» _____ № _____ хаттама

ОӘК төрағасы _____ Е.Н. Жуманкулова 20__ж.
«__» _____

Оқытушылар туралы мәліметтер және байланысу ақпараттары:

Кенжетаева Гулзира Кабаевна (дәріс және практикалық сабақтары) аударма теориясы мен практикасы кафедрасының доценті

Аударма теориясы мен практикасы кафедрасы Ломов көшесінде 64 үй А корпусында 250 аудиторияда орналасқан. Байланысу телефоны 673631.

Пән туралы мәліметтер:

Бұл пән 4-ші семестрде оқытылады, дәріске берілген сабақ саны-15, практикалық сабақтарына - 15, СОӨЖ- 15, СӨЖ - 45. Қорытынды бақылау - емтихан - тест түрінде өткізіледі

2 Пән туралы мәліметтер

3 Пәннің еңбек сыйымдылығы

Семестр	Кредиттар саны	Аудиториялық сабақ түрлері бойынша байланыс сағаттарының саны						Студенттің өздік жұмысының сағат саны		Бақылау түрлері
		барлы-ғы	дәріс	практ и-ка	зертха - налық	студия -лық	жеке	барлығы	СОӨЖ	
4	1	30	15	15	қ/м	қ/м	қ/м	60	15	емтихан

4 Пәннің мақсаты және міндеттері

«Аудармашының кәсіби қызметінің негіздері» курсының мақсаты болашақ мамандарды аудармашының кәсіби ісінің негізгі дәйектермен таныстыру.

Курстың негізгі міндеттері:

-аудармашы және аудармашы емес позициялары тұрғысынан мамандық

жөнінде негізгі түсініктерді қалыптастыру;

- студенттерді аудармашы қызметінің басты ұғымдары мен болашақ кәсіптің ерекшеліктерімен таныстыру;

-осы курстың шеңберінде студенттерде өздік ғылыми іздену үрдісінің алғы-

шарттарын қалыптастыру.

5 Білімге, икемділікке және дағды-машықтарға қойылатын талаптар

«Аудармашының кәсіби қызметінің негіздері» курсының оқып аяқтағаннан кейін студент мыналарды білуі қажет:

- болашақ мамандығының ерекшеліктерін ;
  - аудармашының негізгі қасиеттері мен мамандықтың негіздері;
  - аудармашыға қойылатын қазіргі заманғы талаптарды ;
  - қазіргі заманғы аударманың техникалық құралдарды
- «Аудармашының кәсіби қызметінің негіздері» курсының оқып аяқтағаннан кейін студент мыналарды істей білуі тиіс:**

- өзін-өзі жетілдіретін түрлі оқу стильдерін пайдалана алу;
- әр түрлі қоғамдық топтардың өкілдермен сөйлесе алу;
- аударма үрдісі барында түрлі компьютерлік бағдарламаларды пайдалана алу;

6 Пререквизиттер

Курстың алғы шарттарын келесі пәндер белгілейді: «Қазақстан тарихы», «Негізгі шетел тілінің практикалық курсы», «Қазақ/Орыс тілінің практикалық курсы», «Мамандыққа кіріспе», «Психология», «Информатика»

7 Постреквизиттер Студенттер алған білімдерін келесі пәндердің оқытылу барысында қолдана алады: «Жазба аудармасының практикасы», «Көркем аударма практикасы», «Ақпараттық аударма практикасы», «Ауызша аударма практикасы», «Аударма теориясы», «Мәдениетаралық қарым- қатынас теориясы мен практикасы».

8 Тақырыптық жоспар

3 ПӘН МАЗМҰНЫ

3.1 ПӘННІҢ ТАҚЫРЫПТЫҚ ЖОСПАРЫ

№ р/с	Тақырыптардың аталуы	Сағаттар саны				
		Дәріс	Тәж	Зерт	ОСӨЖ	СӨЖ
1	2	3	4	5	6	7
1	Аудармашының көзқарасымен аудармашы кәсібі жайлы түсінік.	2	2		2	7
2	Аудармашы еместін көзқарасымен аудармашы кәсібі жайлы түсінік	2	2		2	7
3	Аударма қоғамдық қызмет түрі ретінде	2	2		2	7

4	Аударма процесінің психологиялық және лингвистикалық ерекшеліктері	3	3		3	6
5	Аудармашының қазіргі заманға сай жұмыс орны	2	2		2	6
6	Аудармашылық білім беру мекемелері.	2	2		2	6
7	Аудармашылардың кәсіби одақтары (ұйымдары).	2	2		2	6
	Барлығы	15	15		15	45

9 Пәннің қысқаша сипаттамасы

«Аудармашының кәсіби қызметінің негіздері» курсының мақсаты болашақ мамандарды аудармашының кәсіби ісінің негізгі дәйектермен таныстыру

10 Курстың компоненттері

10.1 Теориялық курстың мазмұны

1-Тақырып. Аудармашының көзқарасымен аудармашы кәсібі жайлы түсінік. Аудармашылық көкірек, сенімділік, аударма жылдамдығы, кәсіби қызығушылық, кәсіби жарамдылық, кәсіби талаптар, кәсіби этика, кәсіби қасиеттер, мамандықтың атағын нығайту.

2-Тақырып. Аудармашы еместің көзқарасымен аудармашы кәсібі жайлы түсінік. Мәтін аудармашының сенімділігі, аудармашыға деген сенімділік, аудармашының қасиеттері мен оған қойылатын талаптар, аударманың, дер кезінде жасауы, аударма ақысы.

3-Тақырып. Аударма қоғамдық қызмет түрі ретінде. Адамдар арасындағы қарым- қатынас негіздері, қарым- қатынас дәйектері (үйірлік, байланыс орнату, қарым- қатынас үйлесімділігі, бейімделу, өзін-өзі бақылау, тұлға ретінде сезіну, қатынас стилі). Қарым- қатынастың ситуациялық дәйектері (қарым- қатынас контексті, тұйықтылық, әдет- ғұрыптар, өзін-өзі ұстау нормалары, қарым-қатынас

ережелері). Тапсырыс берушімен қарым-қатынас. Аудармашының құқықтық және қоғамдық статусы. Аудармашы қоғамның бір бөлігі ретінде.

4-Тақырыш. Аударма процесінің психологиялық және лингвистикалық ерекшеліктері. Есте сақтау, ақпаратты қабылдау стилі, аудармашылық интуиция, ақпаратты аналитикалық - синтетикалық талдау ерекшеліктері, сөйлеу мәнері, аудармашылық тезаурус, жан-жақты жалпы білім және т.б.

5-Тақырып. Аудармашының қазіргі заманға сай жұмыс орны. Аудармашының техникалық құралдарымен танысу. Аудармадағы ақпараттық технология , интернет қорлар аудармашының көмекшісі ретінде. Мәтінді дайындау жүйелері.

6-Тақырып. Аудармашылық білім беру мекемелері.

7-Тақырып. Аудармашылардың кәсіби одақтары (ұйымдары).

Аудармашылардың кәсіби бірлестіктері, одағылары, жағылары мен ережелері.

10.2 Тәжірибелік курстың мазмұны

1-Тақырып. Аудармашының көзқарасымен аудармашы мамандығы. Аудармашылық көкірек, сенімділік, аударма жылдамдығы, кәсіби қызығушылық, кәсіби жарамдылық, кәсіби талаптар, кәсіби этика, кәсіби қасиеттер, мамандықтың атағын нығайту.

2-Тақырып Аудармашы емес кісінің көзқарасымен аудармашы мамандығы. Мәтін аудармашының сенімділігі, аудармашыға деген сенімділік, аудармашының қасиеттері мен оған қойылатын талаптар, аударманың, дер кезінде жасауы, аударма ақысы.

3 -Тақырып Аудармашы қоғамның бір бөлігі ретінде . Адамдар арасындағы қарым- қатынас негіздері, қарым- қатынас

дәйектері (үйірлік, байланыс орнату, қарым- қатынас үйлесімділігі, бейімделу, өзін-өзі бақылау, тұлға ретінде сезіну, қатынас стилі). Қарым- қатынастың ситуациялық дәйектері (қарым- қатынас контексті, тұйықтылық, әдет-ғұрыптар, өзін-өзі ұстау нормалары, қарым-қатынас ережелері). Тапсырыс берушімен қарым-қатынас. Аудармашының құқықтық және қоғамдық статусы. Аудармашы қоғамның бір бөлігі ретінде.

4-Тақырып. Аудармашыға тән жеке тұлғалық қасиеттер. Есте сақтау, ақпаратты қабылдау стилі, аудармашылық интуиция, ақпаратты аналитикалық - синтетикалық таддау ерекшеліктері, сөйлеу мәнері, аудармашылық тезаурус, жан-жақты жалпы білім және т.б

5-Тақырып. Аудармашының психологиялық ерекшеліктері. Аудармашының техникалық құралдарымен танысу.

Аудармадағы ақпараттық технология , интернет қорлар аудармашының көмекшісі ретінде. Мәтінді дайындау жүйелері.

6-Тақырып Аудармашының лингвистикалық ерекшеліктері.

7-Тақырып Аудармашының кәсіби бірлестіктері. Аудармашылардың кәсіби бірлестіктері, одағылары, жағылары мен ережелері.

11 Курстың саясаты

Оқу үрдісіне қатысу сабақта болып, талқылаулар мен топтың жұмысына белсене араласуды білдіреді. Жұмысқа қатысу сапасы санынан маңыздырақ. Сабақта тәртіп бұзу айып салумен жазаланады. Дәлелді себепсіз немесе алдын ала ескертусіз сабаққа кешігу- минус 2 балл.

Сабақты босатқаны үшін мынандай себептер белгіленген:

- дәріске сабаққа дәлелді себепсіз босатсаңыз, қатысуға берілген 15 баллдан айырыласыз;

- көрсетілген мерзімде сабақты орындамаудың әрқайсысы үшін жұмыс үшін берілген балл мөлшерінде айып;

Дәрістерге қатысу және дайындалу	Практикалық	3	3	3	3	3	3	3	3		
	ОСӨЖ	6	6	6	6	7	7	7	7		40
СӨЖ түрі/есеп беру түрі		т	т	т	т	т	т	т	т		
Межелік бақылау										100	100
2 рейтинг											Барлығы
Аптала		9	10	11	12	13	14	15	P2	100	
Апта ішіндегі максималды балл		10	10	11	11	11	11	11	100		
Дәрістерге қатысу және дайындалу		3	3	3	3	3	3	3		35	
	Практикалық	3	3	3	3	3	3	3			
	ОСӨЖ	6	6	7	7	7	7	7		35	
СӨЖ түрі/есеп беру түрі		т	т	т	т	т	т	т		30	
Межелік бақылау										100	100

12 Әдебиеттер тізімі

Негізгі

- 1 Робинсон Д. Как стать переводчиком: введение в теорию и практику перевода. М.,2005.
- 2 Robinson D. Becoming a translator. Routledge, 1998.
- 3 Алексеева И.С. Профессиональный тренинг переводчика. СПб.,2001.
- 4 Миньяр-Белоручев Р.К. Как стать переводчиком? М.,1999.
- 5 Мирам Г. Профессия: переводчик. Киев,2000.
- 6 Мирам Г., Гон А. Профессиональный перевод. Киев,2003.
- 7 Тюленев СВ. Теория перевода. М.,2004.
- 8 Чужакин А. Мир перевода - 2. М.,2000.

Қосымша

- 9 Суховершина Ю., Тихомирова Е., Скоромная Ю. Тренинг коммуникативной компетенции. М.,2006.
- 10 Халеева И.И. Основы теории обучения пониманию иноязычной речи (подготовка переводчиков). М.,1989.
- 11 Грушевицкая Т.Г., Попков В.Д., Садохин А.П. Основы межкультурной коммуникации. М.,2003.
- 12 Загидуллин Р.З. Теоретические и методологические основы переводческого тезауруса. Бишкек, 1993.
- Natim B., Mason I. The translator as communicator. Routledge, 1997.
- Samuelsson-Brown G. A practical guide for translators. Multilingual matters, 1998.
- 13 Алексеева И.С. Введение в переводоведение. М.,2004.
- Латышев Л.К., Семенов А.Л. Перевод: теория, практика и методика преподавания. М.,2003.
- 14 Поршнева Е.Р. Базовая лингвистическая подготовка переводчика: Монография: - Нижний Новгород: изд-во ННГУ им. Н.И. Лобачевского. 2002.
- 15 Семенов А.Л. Основные положения общей теории перевода. М.,2004.
- 16 Чужакин А., Палажченко П. Мир перевода -2000. М.,2000.

